

Jak chronić łubin przed chorobami?

Autor: Karol Bogacz

Data: 26 maja 2017

Popularność uprawy łubinu od lat nie słabnie, a w ostatnich sezonach zwraca się na niego coraz większą uwagę. Z pewnością dużo w tym unijnej polityki dotyczącej roślin wysokobiałkowych, ale też rolnicy zauważają korzyści płynące z uprawy tej rośliny. Uprawiając łubin trzeba jednak wiedzieć również, że roślina ta narażona jest na kilka chorób, które mogą dość mocno nadszarpnąć jej zdrowie. Jakie choroby łubinu są najgroźniejsze?

Łubin jest lekarzem dla ziemi

Jarosław Dębski

Łubin wymaga opieki fungicydowej

Łubin jest rośliną o bardzo szerokich zastosowaniach, toteż doceniany jest przez coraz więcej gospodarstw. Znajdzie zastosowanie zarówno w żywieniu zwierząt, co jest zasługą wysokiej zawartości białka, jak i w uprawie poplonów.

– *Łubin jest lekarzem dla ziemi* – mówi **Pan Jarosław Dębski, rolnik z Teklinowa w powiecie wieruszowskim (województwo łódzkie)**. Rolnik prowadzi gospodarstwo rolne o areale 50 ha, z czego 43 ha stanowiące jest przez użytki własne, a reszta ziemi to dzierżawa. Gospodaruje na ziemiach klasy IV, V i VI, z czego ziemi klasy IV to jedynie ok. 20 ha. W swoim gospodarstwie uprawia kukurydzę na areale 35 ha, 10 ha obsianych zostało w tym sezonie zbożami, a na 5 ha znalazło się miejsce dla łubinu.

– *Łubin zostawia bardzo dobre stanowisko na kolejną uprawę. Sprawdza się też doskonale jako poplon* – opowiada Pan Jarosław, który od lat inwestuje w tę roślinę i prowadzi ją na wzorcowym poziomie. Rolnicy, którzy próbowali już wysiewu łubinu doceniają właśnie jego kojący wpływ na stanowisko glebowe. Myli się jednak ten, kto sądzi, iż jest to roślina „bezobsługowa”. Łubin wymaga opieki nie tylko herbicydowej, ale także fungicydowej. **Najgroźniejszą chorobą, jaka zagraża tej roślinie jest antraknoza. Groźne są również fuzariozy oraz opadzina liści łubinu.**

Do ochrony fungicydowej łubinu jest jeszcze chwila, niemniej baczna lustracja plantacji jest już wskazana.

Łubin odwdzięczy się plonem pod warunkiem ochrony

W swoim gospodarstwie nasz rozmówca postawił w tym sezonie na dwie odmiany – Oskar (4 ha) oraz Karo (1 ha). Obie zostały wysiane wczesną wiosną. Do ochrony herbicydowej zaimplementowano substancję aktywną linuron. – *W ubiegłym roku łubin zasiany na dobrej ziemi plonował w granicach 3,2 t/ha. Na słabszych kawałkach plon był w okolicach 2 -2,5 t/ha* – informuje pan Jarosław. W ubiegłym roku zastosował pełną technologię ochrony herbicydowej oraz fungicydowej. Zabieg grzybobójczy wykonany został profilaktycznie. **Gospodarz wspomina, że w jednym z wcześniejszych sezonów choroby grzybowe, a zwłaszcza antraknoza, mocno ograniczyły plonowania. – Straty plonu wynosiły ok. 50% – wspomina.**

Niemniej sporym problemem jest śladowa w zasadzie obecność fungicydów do ochrony łubinu, które posiadałyby rejestrację w tej uprawie.

Jak zwalczać antraknozę?

Pierwsze objawy antraknozy w łubinie możemy zauważyć na początku kwitnienia. Choroba może porazić łodygi, liście oraz strąki i nasiona (w późniejszym okresie). Jak rozpoznać antraknozę? Roślina wygląda na więdnącą i zwisa niemalże do połowy kwiatostanu, zaobserwujemy również, że krótsza będzie łodyga. Na roślinach będą także widoczne podłużne plamy o kolorze różowo-łososiowym, które są otoczone obrzeżem brunatnej barwy. Antraknoza powoduje, że w porażonych miejscach tkanka łodygi jest bardzo niewydolna – zasycha, by w konsekwencji ulec złamaniu. Tak jak wspomniano wcześniej, oprócz infekcji na łodydze porażeniu może ulec również strąk. W przypadku

zainfekowania strąka ulega on obumarciu.

Idealnymi warunkami, które sprzyjają rozwojowi choroby, są wysoka wilgotność powietrza oraz temperatury od 25°C wzwyż. Sprzyjają jej także częste opady deszczu. Największą wrażliwością na antraknozę cechują się rośliny znajdujące się w fazie tuż przed kwitnieniem oraz w jego początkach.

Antraknoza łubinu jest jedną z najczęściej spotykanych chorób tej rośliny.

– W ubiegłym roku już zapobiegawczo wykonałem oprysk przeciwko antraknozie. Na moich polach nie wystąpiła nigdzie – opowiada Jarosław Dębski. Rolnik wykonał aplikację fungicydową

preparatem opartym o substancję aktywną chlorolatonil. **Na chwilę obecną jedynie dwa środki ochrony roślin są zarejestrowane do walki z antraknozą:**

- **Gwarant 500 SC (chlorolatonil) – dawka 2 l/ha**
- **Topsin M 500 SC (tiofanat metylowy) – dawka 1,5 l/ ha**

Fuzariozy również na łubinie

Grzyby z grupy *Fusarium spp* infekują roślinę fuzaryjną zgorzelą łubinu oraz fuzaryjnym wędnięciem łubinu. Niebawem łubin zacznie kwitnąć i z dwóch wymienionych chorób groźne będzie fuzaryjne wędnięcie (zgorzel jest charakterystyczna dla wcześniejszych faz rozwojowych). Podobnie jak w przypadku antraknozy zauważymy, że roślina wędnie. W przypadku tej choroby widoczne będzie także żółknięcie rośliny. W momencie, gdy chorobie ulegną także liście zaczną one zasychać. Efektem porażenia przez fuzariozę będzie niezawiązanie strąku, a w najlepszym przypadku będzie on bardzo nikły, co wiąże się bezpośrednio ze słabym wykształceniem nasion. Do zwalczania wędnięcia fuzaryjnego łubinu zarejestrowany jest preparat Topsin M 500 SC. Z fuzariozami możemy również walczyć poprzez odpowiednie zaprawienie materiału siewnego.

Efektem porażenia przez fuzariozę będzie niezawiązanie strąku, a w najlepszym przypadku będzie on bardzo nikły, co wiąże się bezpośrednio ze słabym wykształceniem nasion.

Z łubinu opadają liście? To opadzina liści

Efektem pojawienia się na plantacji tej choroby jest przede wszystkim ciągłe obniżanie wydajności procesu fotosyntezy, co jest efektem spadania liści z rośliny. Mniejsza powierzchnia liści oznacza ograniczenie powierzchni asymilacyjnej. Skutkiem takiego stanu rzeczy jest silnie ograniczony dalszy rozwój łubinu – niska efektywność syntezy prowadzi bowiem do zahamowania wzrostu.

Tak jak we wcześniejszych przypadkach, tak i tutaj spotkamy się z bardzo słabym wykształceniem nasion.

Przed czym chronimy łubin?

Czy przyskać łubin na choroby grzybowe?

Zdecydowanie tak. Niemniej sporym problemem jest śladowa w zasadzie obecność fungicydów do ochrony łubinu, które posiadałyby rejestrację w tej uprawie. Jedną z metod zmniejszenia ryzyka infekcji jest dobór odpowiedniej odmiany, która charakteryzuje się większą odpornością na poszczególne choroby. Ważną rolę odgrywa zaprawianie nasion. tych metod w tym sezonie już nie zastosujemy. Pozostaje nam więc uważna lustracja plantacji i ewentualny zabieg profilaktyczny lub najpóźniej z chwilą zaobserwowania pierwszych objawów chorób.